No 1969 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, ENZ. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 14 OKTOBER.

AMSTERDAM, 13 Oktober.

Wij ontvangen het voorloopig verslag opgemaakt door de kommissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren van Bosse, Hoffman, van Rappard, van Hoëvell en ter Bruggen Hugenholtz, over de voordragt van wet tot amortisatie en aflossing van nationale schuld.

Het blijkt daaruit dat sommige leden deze voordragt onnoodig achten, om reden, dat het gouvernement reeds bij art. 5 van de wet van 20 Dec. 1852 gemagtigd zou zijn tot aankoop en aflossing van schuld. Van deze magtiging was dan ook reeds voor een aanzienlijk kapitaal gebruik gemaakt. En men bevond dat door de nieuwe magtiging, die thans wordt aangevraagd, bij de regering de schijn werd aangenomen, als waren de vorige inkoopen op eene onwettige wijze geschied.

Het kwam aan vele leden verkieslijker voor de aan te koopen schuld niet bij de wet aan te wijzen, maar aan de regering de vrijheid te laten om, naar gelang der tijdsomstandigheden, in het voordeel van den Staat te handelen.

Men vroeg overigens of ingevolge het stelsel der regering de wet van 20 December 1852 niet bepaaldelijk behoort te worden ingetrokken.

Niet zonder eenige bevreemding hadden vele leden opgemerkt dat met het batig saldo van 1852 van ruim twee millioen, boven hetgeen reeds bij de wet op dat dienstjaar beschikbaar was gesteld, ook nog andere sommen, die tengevolge van verschillende omstandigheden niet zijn uitgegeven, niet uitgetrokken voorkomen tot amortisatie van schuld. Zij zouden die sommen ongaarne renteloos zien blijven liggen en betreurden het dat, om redenen, die men verlangt te vernemen, reeds 8 millioen der voor de konversie toegestane bronnen tot schade der schatkist ongebruikt, dat is renteloos zijn gebleven. Ook is het verlangen geuit dat men van het gouvernement mogt vernemen, welke de ware oorzaken zijn, die de konversie onmogelijk hebben gemaakt, en op welk tijdstip die onmogelijkheid gebleken is.

Er bestond onder de leden der Kamer verschil over de doelmatigheid van den geschieden aankoop van 4 %. Sommigen achtteden het beter indien de regering 2½ % hadde afgelost. Men vroeg daarom naar de beweegredenen, die de regering daartoe hadden geleid.

Er waren ten slotte enkele leden, die in de plotselinge aflossing van de schuld voor de droogmaking van het Haarlemmermeer aangegaan, eenige hardheid vonden, hoewel het regt daartoe ook door hen aan de regering werd toegekend.

Wij spraken gisteren over den stap van toenadering tot de regering door sommige liberale bladen gedaan. Opmerkelijk is onder dat opzigt een artikel van *de Ysselbode* onder den titel van *de kracht der vrijzinnige beginselen*. De *Ysselbode* is bij onze lezers bekend door de stukken, die wij menigwerf uit dit goed geschreven blad [illegible] nen [illegible] handelt, met evenveel helderheid van inzigt als kordaatheid aanpakt. Ook het artikel, dat wij bespreken, geeft daarvan getuigenis. Wij willen daardoor evenwel niet gezegd hebben, dat wij het daarmede in alle punten eens zijn. Intusschen, wij meenen den aanhef van dit artikel, dat te lang is om door ons in zijn geheel te worden geplaatst, te moeten mededeelen. Men zal daaruit zien dat en hoe de stap tot toenadering tot het ministerie gedaan wordt.

Hij schrijft aldus:

»In een vorig artikel openden wij het vooruitzigt, dat, naar onze meening, de tegenwoordige Regering beproeven zou, door stappen van toenadering tot de constitutioneele partij, daar zoo veel mogelijk een steunpunt te vinden, ten einde zich te ontslaan van de lastige en ondragelijke voogdij der anti-revolutionnaire partij. En inderdaad schijnt zich dit vooruitzigt eenigermate te verwezenlijken. Wij zullen het een geluk achten voor het vaderland, indien zich dit meer en meer bewaarheidt. Wij zouden dan niet in eene »tegenovergestelde rigting" — maar ongeveer in *dezelfde* rigting als onder het ministerie Thorbecke voortgaan, behalve alleen, dat de energie en de bekwaamheid der bewindslieden niet geheel gelijk staan. Wij zullen dus wel is waar niet zoo goed en zoo spoedig vooruitgaan; maar de beduchtheid, dat men eene slopende hand aan het pas opgerigte gebouw zou slaan, verdwijnt.

»De constitutionnele partij kan thans eene zeer belangrijke taak vervullen. Zoo zij, in plaats van de tegenwoordige regering af te stooten en van zich te vervreemden, deze integendeel in eigen sfeer trekt, door haar te ondersteunen in alles, waar zij de »tegenovergestelde rigting" laat varen, en tegen den anti-revolutionnairen overmoed in bescherming neemt, dan kan zij de beginselen redden. Men bedenke het wel. De tegenwoordige Regering heeft niet, als de vorige, eene eigene, zelfstandige kracht, een eigen levensbeginsel: maar is zonder eigenlijk politiek doel, zonder door eene politieke partij gedragen te worden, alleen door een toeval aan het bewind gekomen. Na de bekoming der eerste verrassing hebben de bewindslieden elkander zeer verwonderd aangezien over die onverwachte ontmoeting. Waar zullen wij heen? Wat weg zullen wij op? — Zij wisten elkander geen antwoord op die vraag te geven. Maar het onvermijdelijke moest eerst geschieden; en dat was, dat op de eene of andere wijze, het voorwendsel, dat hen aan het bestuur bragt, tot eene waarheid wierd gemaakt. De kerkelijke wet was de vrucht van die poging om een voorwendsel tot een feit te verheffen. Maar te gelijkertijd bleek het bij die poging, dat het bewind zich moest verlagen tot eene gedienstige dienares der zeer vrome, maar zeer onbegrijpelijke anti-revolutionnaire partij, om te slagen. En nu zien wij, — deswege prijzen wij het bewind — alle middelen in het werk stellen om zich van die partij te ontslaan, en het steunpunt bij de constitutionnele partij over te brengen.

»Teregt roept de Nederlander, van zijne anti-revolutionnaire illusiën ontnuchterd, dan ook uit, dat niets is veranderd, dan de namen van de ministers. Wij voor ons zullen geruster worden naar mate dat blad meer en meer vijandig wordt aan de Regering, en niet tevreden zijn voor eene volkomene vredebreuk tusschen mijnheer Groen en de heeren Donker en van Hall bestaat. Gaat het ministerie op dezen weg voort, dan kan het niet lang meer duren.

»De meer gunstige opinie, die wij van de *bedoelingen* — men lette wel, dat wij alleen spreken van *bedoelingen* — van het tegenwoordig bewind beginnen te koesteren, grondt zich voornamelijk op de troonrede en op de voorgedragene begrooting. Nergens vonden wij daarbij een spoor van die »tegenovergestelde rigting", die vroeger was aangekondigd. Wij zouden zeer goed ons kunnen verbeelden, dat de jongste troonrede en de jongste begrooting onder het ministerie Thorbecke waren voorgedragen. En als nu maar de constitutionneele partij haar best doet, om, door terzijdestelling van alle haatdragendheid en, door het ter geschikter ure bezigen van teugel of spoor, de Regering op den regten weg te houden, [illegible] rekenen wij niet alles verloren. Dan zijn wij [illegible] achten wij de gelegenheid open om [illegible] terrein te winnen."

Ook de *Grondwet* haalt dit artikel aan en voegt daaraan toe de volgende regelen, waarin zij meer naauwkeurig tracht te omschrijven, welke soort van toenadering men verlangt. Men leest daar:

»Wij zijn het omtrent vele punten met *de IJsselbode* eens.

»Het Ministerie tracht alle pogingen aan te wenden, om de aangekondigde »tegenovergestelde rigting» in vergetelheid te doen brengen.

»De konstitutionnele partij — die, waar van het belang des vaderlands sprake is, noch haat tegen personen, noch vooringenomenheid kent — zal, zoolang van die »tegenovergestelde rigting" niet blijkt, voorzeker gaarne tot alles medewerken wat kracht aan die liberale beginselen geven kan.

»Zij slape echter niet: zij blijve wakende.

»Steeds zij men den *oorsprong* van het Ministerie gedachtig; de heilige belangen, die zij verdedigt, maken haar dit tot pligt.

»Men vergete niet, dat de niet-openbaarmaking der »tegenovergestelde rigting" geenszins het gevolg is van de *beginselen* van het ministerie; maar alleen van de »*kracht der vrijzinnige beginselen*", die reeds zoo zeer in de feiten zijn geworteld, »dat de *drang der omstandigheden* de Regering wel verpligt hen te huldigen."

»Van »*ondersteuning*" in de ware beteekenis des woords kan, wil men de beginselen der konstitutionnele partij niet roekeloos op het spel zetten, met dat *Ministerie* geene sprake zijn.

»Slechts van »*aansluiting*" — en dus van handhaving van een geheel neutraal standpunt, zoolang de *drang der omstandigheden* krachtig genoeg zal zijn, om de openbaarmaking van de »tegenovergestelde rigting" te *beletten*."

Met billijke verontwaardiging werd dezer dagen, gelijk wij in ons laatste Nommer zagen, door den *Nederlander* de weinig Evangelische taal afgewezen, welke de *Evangelische Kerkbode* zich onlangs veroorloofde. Wij gaven ons de vrijheid den *Nederlander* bij die gelegenheid af te vragen, wat hij dacht van een Evangelischen zin als die van de *Fakkel*, die zijne bezorgdheid niet heeft kunnen verbergen, dat, bij het verschijnen der cholera, ook katholieke armen deel zouden krijgen aan de liefdeoffers, mede door Protestanten geschonken.

Wanneer wij het antwoord van den *Nederlander* op deze vraag zullen mogen vernemen, dan gelieve hij ons tevens te zeggen — hij zal er velen door verpligten — wat hem dunkt van den Evangelischen zin van het officieel orgaan der predikanten, dat, in een zijner laatste Nommers, onomwonden zijne sympathie heeft uitgesproken voor maatregelen, die leiden tot verarming der Katholieken. Het was naar aanleiding van de redevoering, door den heer Insinger in de Eerste Kamer gehouden. De *Kerkelijke Courant* zeide dienaangaande het volgende:

»Merkwaardig waren de woorden van den Heer Insinger. Wilden wij hem over dat »overslaan tot hoogere klassen" interpelleren en zeggen, *dat bij velen onder onze aanzienlijke landgenooten meer en meer de bewustheid begint te ontwaken, dat vooral de huisgenoot des geloofs moet worden geholpen en bevoordeeld en dat wij dat* EEN HOOGST GEZEGEND VERSCHIJNSEL *achten*, — wij hebben toch zijne mannelijke taal met toejuiching gehoord."

Het werd door den heer Insinger — 't verwonderde ons niet! — afgekeurd, dat van protestantsche zijde de onverdraagzaamheid zóó ver wordt gedreven, dat door eenigen van hen den Katholiek, om den wille van zijn geloof, het dagelijksch brood onthouden wordt. Betreurenswaardig achtte hij het, dat ook hier en daar bij de hoogere klassen die zich aldus kenmerkende geest van onverdraagzaamheid zich begon te openbaren. Het officieel orgaan der predikanten kan echter met die klagt niet instemmen. Het is overtuigd, dat bij velen onder onze aanzienlijke landgenooten meer en meer de bewustheid begint te ontwaken, dat vooral de huisgenoot des geloofs moet worden geholpen en bevoordeeld" en het acht dat »*een hoogst gezegend verschijnsel*." Wij voor ons achten het een merkwaardig teeken des tijds, dat door het orgaan van den hoogsten vertegenwoordiger der hervormde kerk in Nederland de uitsluitende bevoordeeling van den huisgenoot des geloofs niet alleen een gezegend, maar zelfs »*een* HOOGST GEZEGEND *verschijnsel*" genoemd wordt, en zullen gaarne van gemoedelijke Protestanten vernemen, wat wij, naar hunne meening, te denken hebben en van den Evangelischen zin, en van de moraliteit, en van de staatkundige wijsheid van lieden, welker hoop gevestigd is op de systematische verarming van een zeer aanzienlijk deel der bevolking van een land.

In ons vorig Nommer gaven wij uit de *Civilta Cattolica* het betoog, dat de mensch regeert door het geweld, en wel zoo, dat hij de vrijheid van anderen geheel te niet doet, terwijl hij in de overtuiging dat zijn verstand of wil bezwaarlijk ten regel voor anderen kan

gelden, zijne toevlugt neemt tot een hulpmiddel, 'twelk echter tot dezelfde uitkomst leidt. De *Civilta Cattolica* wijst zulks aan:

En op dit punt hebben wij volstrekt niet te vreezen door onze tegenstanders te zullen worden tegengesproken, omdat zij juist van daar uitgaan om aan het stelsel der meerderheden eenen zoo grooten invloed te geven. Arme en oppervlakkige praters! Daar zij de hoop hebben opgegeven om ooit tot de zekerheid der waarheid te zullen komen, hebben zij hun toevlugt genomen tot den schijn, en met veel dwaasheid hebben zij gezegd tot de nog dwazer volken die naar hen luisteren.

»Wij willen voor goed breken met dat verouderde sprookje van het *goddelijk regt*. Het druischt te veel in tegen de waardigheid van den mensch, dat hij gehoorzaamt aan God, of aan een ander mensch die Gods plaats vervangt, of die gelooft dat God zijn wil heeft openbaar gemaakt. De mensch, en de mensch alleen moet aan menschen bevelen; ziedaar, wat waardig en edel is. Maar de mensch die beveelt heeft in de oogen zijner onderdanen, de zekerheid niet van de waarheid te kennen, en van slechts te bevelen 'tgeen goed is. Wat middel is er derhalve om wetten te maken, die een karakter van waarheid en van regtvaardigheid hebben in die mate, dat de mensch als genoodzaakt zij ze te gehoorzamen? Ziehier wat wij er op gevonden hebben: ieder zal zeggen wat hem waar en regt toeschijnt. En is het dan niet waarschijnlijk dat de meerderheid gelijk zal hebben? Dus de meerderheid zal de wet maken en de overigen moeten gehoorzamen."

Zij moeten! — welk een tegenstrijdigheid, welk een laagheid, welk een tirannij te gelooven dat de stem der meerderheid de uitdrukking is der waarheid! Is zulks niet het toppunt der dwaasheid, vooral zoo men gezien heeft, gelijk wij het gezien hebben, door welke middelen men eene meerderheid verkrijgt; wanneer men weet dat het ja of neen, dat het regt of onregt van eenen te nemen maatregel dikwijls afhangt van eene verstrooijing, van een mondgesprek, van de onbeduidendste rede. Ziedaar, heeren voorstanders van het parlementair systeem, waarheen uw *hoogste beginsel* van regt en onregt wordt teruggebragt, knielt voor dien afgod neder! Men moet zeer laag gezonken zijn om hem te kunnen aanbidden, maar de waarheid gebiedt ons te zeggen, die laagheid wordt inderdaad gezien. Maar wat erger is, naarmate zij voor den afgod, het werk hunner handen, zich laag aanstellen, naar die mate gedragen zij zich ook als despoten tegenover katholieke gewetens, wie zij tot aanbidding dwingen: »De wet is gemaakt, en of ge overtuigt zijt of niet, gij moet gehoorzamen. »De gendarmerie, de gevangenis en de beul, ziedaar drie argumenten om u de regtvaardigheid der wet te bewijzen.

Dwaasheid, laagheid en tirannij, ziedaar het drietal waarvoor de aanbidders van het konstitutionalismus genoodzaakt zijn te buigen met hun geloof, dat men de vrijheid niet genieten kan zonder een parlement verkozen door het volk.

Maar wilt gij weten op wat wijze men dat despotismus, in naam der vrijheid gepleegd tracht goed te maken? De maatschappij — dus zegt men — kan niet blijven bestaan indien ze niet geregeerd wordt door eene wet. En het is niet regt dat het kleinste getal de wet stelle aan het grootste getal, dat een enkele ze voorschrijve aan al de anderen; zoo dus de wet noodzakelijk is voor het bestaan der maatschappij, moet de minderheid ze aannemen van de meerderheid.

Welk een weefsel van dwaasheden en tegensstrijdigheid! »*De maatschappij zou niet kunnen bestaan!* En wat reden zou er zijn dat de maatschappij bestond met verkrachting der gewetens? Leeft de mensch niet juist daarom in de maatschappij om er een zeker middel te vinden, ten einde het goede te kunnen betrachten, naar de inspraak van zijn geweten? En gij zoudt hem willen verpligten zijn geweten ten offer te brengen, om de maatschappij te redden? Gij zoudt willen, dat hij het doel verloor om het middel niet te verliezen! Het is dus niet meer noodig, dat men een geneesmiddel neemt om de gezondheid weder te krijgen; maar het is de gezondheid, die men voor het geneesmiddel moet opofferen. Het geval staat gelijk. Zoo ik niet leven kan als burger, zonder afstand te doen van het regt om eerlijk man te wezen, zou ik duizendmaal liever verkiezen in het diepst eener woestijn, mijn geweten onbevlekt te bewaren dan in eene maatschappij te leven onder een wet, die mij tot misdaden dwong.

»Het is niet regt, dat de minderheid de wet stelle aan de meerderheid. En waarom niet, zoo die minderheid, zoo een enkele zelfs, in staat is de waarheid te kennen en te bevelen 'tgeen goed is? Men kan doorgaande, noch het verstand noch den wil wetten opleggen door middel eener meerderheid, of eener minderheid, zij kunnen niet dan door de waarheid en het regt worden gesteld. Het eenstemmig geroep van een volk zal nooit te weeg kunnen brengen, dat twee maal twee vijf is, en dat de lastering een eerbewijs is dat men God toebrengt. En zoo gij de stem van het volk overbrengt, op een uitspraak van gezworenen, wat is er dan nog gewonnen, daar toch de gezworenen even goed bloot staan aan omkooping en dwaling, als alle andere regters? Het eenig voordeel, 'twelk ons deze nieuwe regtbank aanbiedt, is dat zij uitspraak doet in naam des volks, welks overheersching in plaats komt, van die der aristokratie.

Wij kennen slechts een geval waarin de meerderheid regt heeft om te zegepralen: wanneer namelijk het voorwerp waarover beslist zal worden niet in aanraking komt met het geweten en zich niet verheft boven de materieele belangen. In dat geval mag de minderheid, ja, is zij zelfs verpligt somtijds haar eigen belang ten offer te brengen aan het behoud van den vrede, die het behoud der maatschappij is. Alsdan kan men tot de minderheid zeggen: doe eenige opoffering in het belang der algemeene orde en vrede, welke zelfs voor u een grooter goed is, dan datgene, waarvan gij afstand doet. Maar om in zaken, rakende het geweten, dezen regel die alleen voor tijdelijke belangen kan gelden, toepasselijk te maken, moet men zijne toevlugt nemen tot die heterodoxe leerstellingen die het nuttige in pligt doen verkeeren en, voor het geluk, vermaak in de plaats stellen.

Zoolang dus de mensch alleen gebiedt, is er niets waardoor het geweten van den onderdaan die gehoorzaamt eenige bevrediging erlangt, niets 'twelk hem eenige zekerheid geeft dat de wet, noch de waarheid noch het regt kwetst. En, zoo de mensch niet overtuigd is dat de wet zoowel het een als het ander eerbiedigt, is zijne gehoorzaamheid geen menschelijke handeling, want zij is niet redelijk en bijgevolg geen uitvloeisel van zijn wil. In dit geval kan de gehoorzaamheid niet anders verkregen worden dan door het geweld, dat op de verstandelijke en ligchamelijk vermogens wordt uitgeoefend, en, hetzij overheerscht door het geweld, hetzij bedrogen, in beide gevallen wordt de onderdaan in zijne vrijheid belemmerd. Zoolang alzoo de mensch regeert alleen als mensch, kan hij niet anders regeren dan door het geweld.

(*Het slot morgen.*)

Men meldt ons uit Willemsoord, dat daar dezer dagen van Amsterdam aangekomen is, het driemastschip *Michel Angelo*, metende 980 ton, aan boord waarvan zich ca. 300 Duitsche landverhuizers bevonden. Al spoedig na de aankomst van het schip, openbaarde zich onder deze menschen, uit mannen, vrouwen en kinderen bestaande, de cholera in eene niet geringe mate, vooral onder de kinderen en vrouwen.

De minister van marine heeft, zoodra hij het berigt ontving, dat de cholera zich in eene hooge mate op het Amerik. schip vertoonde en uitbreidde, terstond bevelen gegeven om het naar de quarantaine-plaats te Wieringen te doen vertrekken en door het derwaarts zenden van officieren van gezondheid der marine, van de noodige geneesmiddelen en verdere behoeften voorzien, getracht in het deerniswaardig lijden der ongelukkigen te hulp te komen.

Voor, dat het schip naar Wieringen vertrok, waren reeds 16 personen overleden en bij de aankomst te Wieringen waren er op nieuw zes lijken.

Bij onderzoek van het schip bleek het, dat, hoezeer het tusschendeks betrekkelijk hoog mogt worden genoemd, daarin echter 297 personen van allerlei jaren en kunne waren opeengehoopt, van welke sommigen, tot ligging en dekking niets bezaten, dan eene vaste kooi tegen boord, in den eigenlijken zin des woords een bak, in welke de gansche familie moest slapen, ja! bijkans woonde, op een weinig los, daarin geworpen, gedroogd zeewier. Twee reiën zulke zoogenaamde kooijen boven elkander, waren er aan weêrszijden tegen boord en zoozeer op elkander gedrongen, dat het niet mogelijk was, dat in dit logies immer, de voor het behoud der gezondheid zoo noodige en onontbeerlijke doorstraling van lucht kon plaats hebben, en dit te minder in die dagen, toen vele der bewoners, wegens het slechte weder, zelfs over dag hunne kooi niet konden verlaten, zoodat een aantal hunner zich in zulk een diep gedrukten toestand bevond, dat zij te onverschillig waren, om zich tot het naar bovengaan en het inademen van versche lucht te laten bewegen.

Kapitein noch stuurman trekt zich het lot der ongelukkigen aan. Een ieder moet, als hij levensmiddelen krijgt, zijn eigen pot koken en de een bekommert zich niet om het lot van den ander. Ofschoon niet zonder moeite, heeft zich de kapitein laten overtuigen, dat hij naar Wieringen moest vertrekken, en het is te hopen, dat men er in slagen zal, om hem tot eene meerdere zorg voor zijne passagiers en doelmatigere inrigting van zijn schip over te halen.

Intusschen is het betreurenswaardig, dat zulke handelingen hier te lande lijdelijk moeten worden aangezien, zonder dat de policie kan tusschen beiden komen. De kamers van koophandel hebben herhaalde malen reeds, over het gebrek aan toezigt op het vervoer van landverhuizers geklaagd. Eindelijk is ten vorigen jare een goed wets-ontwerp daarop aangeboden. Met de ontbinding der kamer is het vervallen. Op nieuw is het niet weder ingekomen. Als men handelingen als het bovenstaande verneemt, is het dan niet tijd dat men aan de stem der menschelijkheid gehoor geve en er voor zorge, dat niet op die wijze met menschenlevens worde gespeeld? Het wets-ontwerp ligt klaar. Waarom wordt het niet op nieuw aangeboden? (*N. R. C.*)

Men leest in den *Courrier de Marseille* van 9 Okt.:

Het opper-gezondheidsbestuur der beide Siciliën heeft besloten, dat ten gevolge van het bestaan der cholera, de schepen afkomstig van de hieronder vermelde plaatsen aan eene quarantaine van tien dagen zullen onderworpen worden, indien de overtogt gelukkig is geweest en afgewezen ingeval van een ongelukkigen zeetogt:

Londen en andere havens aan de Theems; New-castle, Billeguay-up-Tyne, Rotterdam, Odessa.

Voor de niet hierboven aangeduide havens van Groot-Brittanje, voor Lubeck en Travemunde en voor de havens der zwarte zee behalve Odessa, zullen alleen de schepelingen onderworpen zijn aan eene quarantaine van tien dagen, met luchten der kleedingstukken.

Voor Gibraltar en de havens in het noorden van Frankrijk zal eene quarantaine van observatie gedurende zeven dagen plaats hebben.

Die maatregelen zijn bereids te Napels toegepast en verscheidene van Marseille komende vaartuigen zijn aan de quarantaine onderworpen geworden, als hebbende engelsche goederen aan boord.

Onder het opschrift opmerkingen nopens de cholera leest men in den *Noord Nederlander*:

De gezondheids-commissie te Londen (*General Board of health*) heeft dezer dagen eene circulaire aan de bevolking gerigt, die ook in ons Vaderland algemeen verdient behartigd te worden. Na een historisch overzigt over het ontstaan en den loop der Cholera in dit jaar gegeven te hebben, beveelt de commissie de volgende voorzorgen der algemeene aandacht aan. Zij doet in de eerste plaats opmerken, dat de cholera, even als vroeger, ook nu een kwaadaardig karakter heeft aangenomen in die plaatsen, waar met opzigt tot de luchtverversching, het aanvoeren van frisch drinkwater en het wegruimen van mest- en vuilnisstoffen, geene verbeteringen zijn aangebragt. Omgekeerd zouden er zich onder anderen te Hamburg, waar de ziekte bereids meer dan zes weken heeft geheerscht, slechts zes gevallen van cholera hebben voorgedaan in de wel-bewoonde wijken, terwijl de commissie voorts herinnert, dat er te Londen in 1849 slechts een enkel geval is voorgekomen in de modelwoningen, of arbeidswoningen, voor de behoeftige volksklasse gebouwd.

De Kommissie beveelt ten sterkste aan, het zoo spoedig mogelijk verwijderen van alle stinkende en daardoor ongezonde voorwerpen, mits die verwijdering met voorzigtigheid geschiede, opdat de wegruiming zelve niet eene oorzaak van de verspreiding der epidemie worde. Zij dringt bovendien inzonderheid aan, om de opeenhooping van menschen, voornamelijk in de woningen der armen, tegen te gaan. De voornaamste maatregelen, bereids in 1849 genomen, en welke men zich voorstelt thans op nieuw te nemen, zijn: huisbezoeken, het gratis uitdeelen van geneesmiddelen, het openstellen van toevlugtsoorden voor de behoeftigen, het opslaan van tenten of loodsen voor hen, die in woningen, waar geene luchtverversching kan plaats vinden, zijn gehuisvest. De Kommissie dringt sterk op het onverwijld nemen van die maatregelen van voorzorg aan, zonder het uitbreken der ziekte af te wachten.

Wat aangaat de maatregelen, welke door ieder huisgezin en ieder individu genomen dienen te worden, zij noemt daarvan als de voornaamste op: zindelijkheid en luchtverversching in de vertrekken, vermits de zuiverheid van de lucht nog noodzakelijker moet worden beschouwd dan gezond voedsel.

Wanneer de ziekte in eene woning uitbreekt, is het volstrekt noodig, om naauwkeurig acht te slaan op iedere, ook op de schijnbaar geringste aandoening der ingewanden. Over eene zoodanige ongesteldheid verontrust men zich veelal in den beginne niet, te minder daar zij van weinig pijn vergezeld gaat, en desniettemin moet zij als van ernstigen aard beschouwd worden. In zeer vele gevallen ontwikkelt zich de Cholera ten gevolge van verwaarloosde diarrhées.

De Kommissie beveelt daarenboven ten zeerste aan, zich van alle onmatigheid te onthouden, opmerkende dat het aantal Choleragevallen in 1849 altijd vermeerderde na de uitbetaling der weekloonen. Zij waarschuwt voor te lange tusschenpoozen bij het gebruiken van voedsel, daar de ondervinding heeft geleerd, dat de Cholera het hevigst wordt onder die klassen van menschen, welke minder vaak, maar dan meer op eens eten, zoo als in het Oosten en ook in sommige landen van Europa. Ook eene bovenmatige inspanning van ligchaam en geest dient vermeden te worden. Eindelijk wordt der plaatselijke overheden bijzonder aanbevolen, om buitengewonen bijstand aan de armen te verleenen, opdat ze hunne woningen kunnen verwarmen en zich behoorlijk warm kunnen kleeden en dekken.

Tot zoo ver de Kommissie. — Wat zij mededeelde bevat wel weinig nieuws; het is reeds door vele anderen en ook door ons (in de *Groninger Courant* van den 20 en 24 Oktober 1849) in der hoofdzaak medegedeeld. Desniettemin verdient het bij voortduring behartiging. Eene enkele opmerking voegen wij hier nog bij.

Men nam vroeger tot wering der Cholera zijne toevlugt tot allerlei preservatief of voorbehoedmiddelen, en ook nu heeft weder de kwakzalverij hare galvanische kettingen, Holloway-pillen, Cholera-kruiden en meer dergelijke middelen, welke thans aan de orde van den dag zijn. Dat het vertrouwen op zulke zoogenoemde voorbehoedmiddelen een allerverderfelijkst vooroordeel is, waarvan onkunde en hebzucht vaak een verschrikkelijk misbruik maken, zal niet gezegd behoeven te worden.

Al wat men kan doen ter voorbehoeding van de cholera komt hier op neder: dat men zorge, dat de harmonische zamenwerking van al de organen des ligchaams door niets worde gestoord, met andere woorden: *dat men zorg drage voor zijne gezondheid.* Daartoe behoort men boven al: 1°. *voorzigtig te leven*; 2°. *matig te zijn in alles*, in spijs en drank, in arbeid en rust, in uitspanning en inspanning; 3° *beschutting tegen de koude*; 4° *zindelijkheid en reinheid van alles wat den mensch omringt*, 5° *kalme stemming des gemoeds.*

Bij de aanbeveling van deze hoofdregelen aan onze stads- en landgenooten, voegen wij onzen dank aan het gemeentebestuur der stad Groningen, 't welk reeds zoo ruimschoots getoond heeft en nog toont, niets onbeproefd te zullen laten tot wering der cholera, door de daartoe in het werk gestelde pogingen.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam zijn aangegeven op 11 Oktober: 13 cholera-lijders, 4 hersteldeu en 7 overledenen.

— Bijna alle timmermansbazen te Meppel hebben de daghuren in het belang der knechts verhoogd. Ten gevolge van die bepalingen zullen de knechts in den vollen dag 16 cents meer of 3 cents per uur erlangen. — De verdere uitvoering is aan eene kommissie opgedragen. Deze bepaling zal beginnen te werken met 1 Januarij a. s.

Z. M. heeft het navolgende besloten: 1°. dat, met den 20 dezer, het kantoor der dir. bel. in- en uitg. regten en akc. van Bocholtz naar Simpelveld verplaatst wordt, en tot ontvanger der dir. bel en akc. te Simpelveld en Bocholtz en tevens voor de in- en uitg. regten, wat den vervoer van goederen langs den Aken-Maastrichtschen spoorweg betreft, benoemd de heer F. F. Ghysens. 2°. benoemd bij het 2de reg. inf., tot 2den luit. den sergeant-maj. J. H. Strijbosch, van het 7de reg. inf. 3°. aan L. Pison, majoor der inf. bij het kamp in Oost-Indie ... eervol ontslag verleend, onder toekenning van pensioen en van vergunning tot het blijven dragen van de aktiviteitsuniform van het wapen, waarbij hij laatst heeft gediend. 4°. aan F. Verschuur Fz., te Dordrecht, direkteur der aldaar gevestigde Nederl. Maatschappij van Levensverzekering, vergunning verleend om die maatschappij, overeenkomstig het bij dezelfde besluit goedgekeurde reglement, uit te breiden.

Buiten het gasthuis zijn bij de cholera-commissie alhier op 12 October aangegeven 2 lijders en 2 overledenen.

Men wil, dat de heer Elout van Soeterwoude, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zou benoemd worden tot minister voor de zaken der Hervormde en andere eeredienstea. Het is slechts onder de meeste reserve, dat wij dit gerucht onzen lezers mededeelen.

(*Grenzbode.*)

Men leest in de oude *Amsterdamsche Courant:*

(*Per Telegraaf.*)

»Weenen, 13 Oktober. Den 4 dezer is de zoon van Reschid-pacha van Konstantinopel naar het hoofdkwartier van Omer pacha vertrokken, om aan dezen den brief over te brengen, waarbij deze vorst Gortschakoff sommeert binnen *vijftien dagen* de vorstendommen te ontruimen ... na het verstrijken van dien termijn ... de vijandelijkheden zullen aanvangen.

De Bosphorus is voor russische schepen gesloten, en op de russische schepen is embargo gelegd. De russische konsuls en kanselarijen zijn weggezonden.''

'sGRAVENHAGE, 12 Okt. Naar wij vernemen, heeft het Z. M. den Koning dezer dagen behaagd, Jhr. I. J. Rammelman Elsevier, gouverneur van Curaçao en onderhoorige eilanden, te benoemen tot ridder met de ster van de Eikenkroon, als een bewijs van 's Konings tevredenheid over de wijze, waarmede die landvoogd het aan hem toevertrouwde eilanden bestuurt en de hem van Gouvernements-wege gegeven bevelen ten uitvoer legt.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik der Nederlanden zullen, naar men thans verneemt, niet voor half December in de residentie terugkeeren. Hoogstdezelven zullen, voor Hunne terugkomst alhier, op Soestdijk een bezoek afleggen bij H. M. de Koningin-Moeder.

— Het departement van Oorlog heeft de chefs der korpsen bij het leger gemagtigd, om aan de miliciens van 1850, die vergunning mogten vragen tot het aangaan van een huwelijk, de vereischte toestemming daartoe uit te reiken, onder bepaling, dat de bedoelde manschappen vooraf hunne schuld op het kleeding- en reparatiefonds moeten aanzuiveren, terwijl aan de miliciens die buiten staat zijn aan deze bepaling te voldoen, de bovengemelde toestemming mede zal worden verleend, mits hun onvermogen, om die schuld aan te zuiveren, door overlegging van een certifikaat, afgegeven door het bestuur *hunner woonplaats*, worde bevestigd.

— 13 Oktober. Heden morgen is de tender van den eersten spoortrein, komende van Rotterdam nabij het station van 's Gravenhage, uit het spoor geraakt. Gelukkig heeft dit geene ongelukken veroorzaakt. De eerste treinen naar Amsterdam en Rotterdam zijn daardoor later, dan op den gewonen tijd, van deze stad vertrokken.

— Naar wij vernemen, is jl. Zaturdag, ingevolge besluit van heeren Burgemeester en Wethouders te Schiedam aan al de stads-werklieden *tien* cents per dag meer uitbetaald. Wij wenschen, dat deze doeltreffende maatregel bij vele werkbazen navolging vinden zal. (*Maasbode.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Oktober. Sedert eenige dagen had men alhier verspreid dat de Keizer zich zeer ernstig ongesteld bevindt. Van regeringswege wordt dit gerucht thans stellig tegengesproken.

— Men gaat steeds voort met te verhalen, dat de Keizer van Rusland in het kamp te Olmutz zich zeer vredelievend heeft uitgelaten, en zich van zijn kant bereid verklaard heeft tot de meest mogelijke inschikkelijkheid. Het zal dus zijn schuld niet zijn, indien de oorlog thans mogt uitbreken, want het is niet te vergen, dat de Russische Keizer, na al hetgeen er sedert te Konstantinopel is voorgevallen, bij zijne goede en vredelievende gezindheden zou blijven volhouden, noch zijn eer, noch de waardigheid zijns lands zou zulks dulden. De redenering is fraai gevonden, ten minste om de overheerschingzucht van den Russischen autokraat te bewimpelen en haar een geheel ander voorkomen te geven.

Van den anderen kant veronderstelt men, dat indien men te Konstantinopel kennis bekomt van het verhandelde te Olmutz, de oorlogszuchtige geest van den Divan, door de grootmoedigheid van den Czaar getroffen, wel tot bedaren zal komen, en de Porte haar edelen vijand, die niets kwaads beoogt, de hand van vriendschap zal reiken.

— De *Constitutionnel* behelst een berigt uit Konstantinopel van 1 Okt. Op dien dag heeft de Divan het bevel gezonden aan Omer Pacha om aan den Russischen krijgsbevelhebber in de Donauvorstendommen kennis te geven dat hij die vorstendommen moet ontruimen, terwijl, zoo hieraan niet voldaan wordt, de vijandelijkheden terstond zullen volgen. Tegelijk zou de Divan de ondersteuning met raad en daad hebben ingeroepen van Frankrijk en Engeland; genoemde mogendheden hebben daarop de voor Besika vereenigde eskaders last gegeven naar Konstantinopel op te zeilen. Men wil dat dezelast reeds ten uitvoer is gebragt.

— Een telegrafische tijding uit Konstantinopel van 3 Oktober breugt het berigt over dat het bevelschrift des Sultans, waarbij de oorlogsverklaring van den Divan wordt bekrachtigd in 't licht is verschenen.

Voor de ontruiming der vorstendommen zou een tijd van 21 dagen zijn gesteld.

Voorts is er eene ligting van 150,000 man uitgeschreven, en is aan schepen onder neutrale vlag zeilende de vaart op den Donau en in de Zwarte Zee niet verboden.

... dat de Russische beambten Turkije verlaten.

— ... van om thans nog en ... de wreedheden, de verdrukkingen en ... waaraan de Christenen in Turkije zouden zijn blootgesteld. Het is echter meer dan ... bewezen dat deze verhalen grootendeels onwaar en als uit de lucht gegrepen zijn, en dat zij, zoo er iets van waar is, ten minste zeer overdreven worden. De bedoeling waarvan men juist nu het publiek met zulke vertelsels bezig houdt, laat zich ligt begrijpen, op die wijze tracht men de vorderingen van Rusland aan Turkije gedaan, te doen voorkomen als geheel en alleen in het belang der onderdrukte christenen, wier bescherming de Czaar, tot elken prijs (als ware het ook de uitbreiding van zijn grondgebied) en daardoor vermeerdering zijner staatszorgen, op zich te nemen. Sommigen vermoeden dat het op onderhands aandrijven van Rusland zelf is, dat de Duitsche bladen, hunne lezers met zulke verhalen bezig houden.

— Men meldt dat het stoomvaartuig *Chaptal* te Marseille is aangekomen, maar men weet nog niet juist welke tijdingen het medebrengt, men zegt dat het die door de *Paris* aangebragt bevestigt.

— Men verzekert, volgens de *Patrie*, dat er in Griekenland, in de nabijheid der Turksche grenzen, oproerige volksbewegingen hebben plaats gehad.

MADRID, 6 Oktober. Gisteren is hier het antwoord van den hertog van Valencia ontvangen, op het koninklijk besluit, waarbij hem toegestaan wordt naar Spanje terug te keeren. In dit aan de koningin gerigt schrijven wordt gezegd, dat hij zich haasten zal naar Spanje terug te keeren, om der koningin de betuigingen van zijn eerbied aan te bieden.

— Bij koninklijk besluit wordt aan den minister van marine een krediet van 3,425,754 realen verleend.

— Het gerucht houdt stand, dat bij gelegenheid van den verjaardag der koningin, eene amnestie zal worden uitgevaardigd voor politieke misdrijven en drukpersdelikten.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Oktober. De *Times* bevestigt het telegrafisch berigt uit Dublin, dat zes regementen order hebben ontvangen, zich gereed te houden om zich naar de Middellandsche zee in te schepen en voegt er nog dit bij:

»Het 17 en 91 regement infanterie in garnizoen te Dublin, moeten zich naar Cork begeven om aan boord te gaan. Het gerucht wil dat deze zoo onverwachte beweging in verband staat met de Turksche quæstie.''

— Volgens een ander dagblad, 't welk een schrijven behelst uit Parijs, zou er voornemen bestaan om op het eiland Candia, Engelsche en Fransche troepen te vereenigen, om wanneer de nood zulks eischte, de Porte terstond krachtdadige hulp te kunnen verleenen.

— De *Times* behelst eene redenering over de Oostersche quæstie en zegt onder anderen:

»Na al de inschikkelijkheid die eene wijze staatkunde raadzaam maakte, en na al de onzekerheid die met onderhandelingen altijd gepaard gaat, is het Turksche geschil tot een punt gebragt waarop eene daadwerkelijke beslissing niet kan uitblijven. Keizer Nikolaas weet nu welke de voorwaarden zijn waarop de Westersche mogendheden staan en die zij des noods zelfs gewapenderhand willen doorzetten. Deze besluiten zijn door onze bewindslieden met volle eenstemmigheid genomen, terwijl tusschen Engeland en Frankrijk de beste verstandhouding blijft bestaan.

»Frankrijk en Engeland hebben hun besluit doen kennen om Turkije, gewapenderhand des noods, te ondersteunen tegen de eischen van Rusland. Zij zijn overeengekomen in het wezen der zaak te blijven bij de voorwaarden van schikking, welke de vier mogendheden in de Weener nota wilden uitdrukken, doch, gelijk later bleek, daarin niet ondubbelzinnig uitgedrukt hebben.

De door de Porte voorgestelde wijzigingen zijn door de Westersche mogendheden hoofdzakelijk aangenomen, als de grondslag der door haar te stellen voorwaarden: en ten aanzien van den vorm is ... door den Keizer Nikolaas niet toegegeven. Te Olmutz verklaarde hij zich bereid de door Turkije voorgestelde wijzigingen in beginsel in te willigen, mits deze inwilliging geschiedde door middel eener authentieke uitlegging der Weener nota, die de betrekking tusschen de beide partijen zou blijven regelen. Hiermede echter hebben Frankrijk en Engeland geen genoegen genomen; zij hebben verlangd dat Ruslands toetreding tot voorwaarden die het in het wezen der zaak reeds aangenomen heeft, zal worden gestaafd in eenig staatsstuk hetwelk niet reeds dadelijk door eene valsche uitlegging zijne kracht min of meer heeft verloren.

— Het blijkt thans dat het vroeger verspreide gerucht als zou de Schach van Perzië zijn lepgangsten beschikking hebben gesteld van Turkije, ... de waarheid is. Rusland heeft de ondubbelzinnigste bewijzen ontvangen van de goede gezindheid van het Perzische Hof.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Oktober. De uitgeweken Hongaar Koszta is van Smyrna naar de Vereenigde Staten ingescheept. De *Oest. Corr.* zegt hieromtrent het volgende:

»Het schip waar Koszta aan boord is gebragt, moet regtstreeks naar zijne bestemming stevenen en mag geene tusschenhaven aandoen. De aan Koszta gegeven Amerikaansche reispas verbiedt hem uitdrukkelijk, een anderen weg in te slaan, of het schip te verlaten alvorens het Amerika bereikt heeft. Verder is hem met goedvinden van den te Konstantinopel gevestigden vertegenwoordiger der Vereenigde Staten, te kennen gegeven dat de Oostenrijksche regering jegens hem handelen zou zoo als zij het regt had te doen, indien hij ooit weder het Turksche grondgebied mogt betreden.

»Het was voor de Oostenrijksche regering van weinig belang dien persoon weder in handen te krijgen; haar hoofddoel was hem te verwijderen uit oorden, alwaar zijne tegenwoordigheid tot bevordering van slechte doel-

einden strekte. Werd alzoo door de met den vertegenwoordiger der Vereenigde Staten getroffen schikking de onbeduidende persoon van Koszta afgescheiden van de gewigtige volkenregtelijke vraagstukken die ten gevolge zijner inhechtenisneming oprezen, — zoo zal, naar wij hopen, ook de regering der Vereenigde Staten des te minder aarzelen de algemeen gehuldigde beginselen van het volkenregt te erkennen, daar gansch Europa de grondregelen vasthoudt die Oostenrijk in de zaak van Koszta voorstaat, grondregelen die in het regt der rede en in de voorlang gestaafde instemming van alle Staten een zoo vasten grondslag hebben, dat geene natie zich daarvan ontslaan kan zonder tevens hare eigen belangen voor de toekomst in de waagschaal te stellen."

— Onder de mededeelingen, over Triëst uit Konstantinopel ontvangen, behoort ook, dat de Sultan aan den Scheik Ul Islam (opperhoofd der geestelijkheid) de vraag gerigt zou hebben, of en in hoeverre door de eischen van Rusland het Turksche geloof bedreigd is? Van eene andere zijde wordt verhaald, dat bij de geestelijkheid de verbittering tegen den Sultan reeds zoo hoog is gestegen, dat zij gedreigd heeft niet langer in de moskeën voor hem de gebruikelijke gebeden te zullen doen, indien hij niet meer ijver voor het behoud van het geloof zoude aan den dag leggen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Oktober.

GETROUWD (13 Okt.): A. van Rooy met A. C. Nuyten.

BEVALLEN (10 Okt.): H. F. Diest, geb. Heijbrock; D. L. C. J. ter Veet, geb. Römer; D[illegible] (11 Okt.): E. A. Meredy, geb. Schelte, dooden Z[illegible]

OVERLEDEN (8 Okt.): M. C. E. de Nötzel, 71 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 1/16	Livorno	2/m.	f 39
	zigt	» 55⅞	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.86
	½/m.	» 55¼	Weenen	6/w.	» 31¼
Madrid	3/m.	» 244	Augsburg	»	» 35⅜
Cadix	»	» 244	Frankfort	»	» 98¼
Sevilla	»	» 241	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 41¾	Londen	2/m.	» 11,70
Porto	»	» 41¾		zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam		

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		12 OKT. 4½ u. gebl.	13 OKT. 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		61¼	61 3/16	a 61¼	
Dito Dito	3	73⅝	75⅛	74½	74 3/16
Dito Dito	4	93 1/16	93		
O. I. Leening 1844	4				
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	125			
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		50¾			
Frankrijk, Obligatien	3				
Spanje, Nieuwe	1	21½	21⅜	21½	
Dito	3	44⅞	45⅜		
Dito Binnenl. à 6/m.		40 11/16	40⅜	40 11/16	
Coup. Bewijzen		5⅝	5 5/16	5⅜	5 5/16
Amortisable Schuld		4 13/16			
Portugal te Londen	5	37⅞	37 11/16	37¾	37 11/16
Dito uitgestelde					
Rusl. bij Hope 1798 en 1816	5	106⅛	106	106⅛	
Dito Dito 1828 en 1829			105¾		
Cert. bij do. 1831 en 1833			97		
Dito	4½	96½	95¾		
Dito bij Hope	4	90¼			
Dito bij Stieglitz en Co.	4	89	89	89⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5	102½			
Inschrijving in Assignat.	6		72⅝		
Cert. van dito		72⅝	72½		
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. 300					
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 f.					
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	77¾	77⅝	77⅝	
[illegible]					
Dito [illegible]		40	39⅞	39 11/16	
Dito [illegible]	2½	39 15/16	39⅝	39⅝	
Dito [illegible]	5	90¼	90⅜		
Ween. Bank [illegible]					
Dito					
Letter B		90¼	90⅝		
Aand. met Loting [illegible]					
Nieuwe dito					
Napels, Cert. Lam. en Rouwer [illegible]			5¼		
Brazilie te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Peru	4½	69			
Mexico Nieuwe	3	23¼	23¼		
Venezuela à £ 100	3½				
Grenada à £ 100	2	20½	20 5/16		
Dito Uitgestelde		8⅝	8⅜	8½	
Ecuador à £ 100			3¼		

Mexiko onbepaalde 22¾, 13/16.

Bij matigen handel in de hoofdsoorten van Binnenl. en vreemde effekten, verkeerde de markt heden in eene algemeene flaauwe stemming.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 53⅛, 1840, 1842 4½ pc. 95⅞; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 20 1/16; Binnenl. 3 pc. 40⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 81.

PARIJS, 11 Okt. Rome Leening 1851 93½.

LONDEN, 11 Okt. Cons. kont. 91¾ a 92; op tijd 91¾ a 92; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 — a —; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 101 a 104; Ecuad. 4½ a 4¾; Gren. 20½ a 21; Uitgest. 8 a 8½; Mexiko Nieuwe 23⅞ a 24⅛; Peru 4½ pc. N. 69 a 71; Uitgest. 48 a 50; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 115; (N.) 4½ pc. 96 a 98; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 43 a 43½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21½ a 21¾; 3 pc. 44½ a 45; Coup. cert. 5¼ a 5¾; Passive 4¼ a 4¾; Holl. 2½ pc. 62½ a 63; id. 4 pc. 93 a 93½; Venez. 31 a 33; Uitg. 12 a 14; Wissel op Amsterdam f —.—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

BERLIJN, 11 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 91; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95¾; Pools. 4 pc. 89; Loten fl. 500 88; Oost. Met. 5 pc. 83⅛; Amsterdam zigt 141⅞; id. 2/m. 141⅛.

HAMBURG, 11 Okt. Rusl. Cert. 102½; Oostenrijk Met. 5 pc. 92; Spanje 1—3 pc. 20⅞; Binnenl. 3 pCt. 38¼.

FRANKFORT, 11 Okt. Met. 5 pc. 81¼; A. 5 pc. 81¼; 1852 5 pc. 81⅞; 2½ pc. 41½; Bank-Aktien 1361; Badensche Loten fl. 50, 69½; id. fl. 35, 33⅛; Darmst. Loten fl. 50 101; id. fl. 25 31; Nassausche fl. 25, 28⅞; Sardinische 40½; Holl. 2½ pc. 61¾, id. 4 pc. 93; Spanje 1—3 pc. 21 1/16; Binnenl. 41.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 12 Okt. Rogge. Verkocht: 142/2 8 nieuwe Archangel f 283 6 w. — Moutwijn f 22,50; Jenever f 27; Amst. Proef f 28,25, per Ned. vat zonder fust, zonder belasting.

ANTWERPEN, 12 Okt. *Koffij.* Zonder eenigen handel van belang.

Graanmarkt. De markt blijft levendig.

LONDEN, 11 Okt. *Suiker.* In *Vreemde* is eene lading zeilende blond Havana, No. 14 van 1300 kisten tot 24 s. gedaan. *Geraffineerde.* Gestampte tot volle prijzen met williger handel.

Koffij. De houders hebben veel vertrouwen in het artikel en niets is in veiling aangeboden. De vraag voor Ceylon Natif vermeerdert en worden de volle prijzen betaald; de gekleurde soorten fermer. Natif iets gunstiger; à 45 s. 6 d. tot 46 s. 6 d.; Rio ordinair tot goed ordinair is verkocht van 44 s. 6 d. tot 46 s.

Rijst. Te Liverpool is zeilende verkocht de lading van de *Hebri. Wanres*, van ongeveer 780 [illegible] het vasteland.

Talk. Williger; veel vraag tot levering, maar de invoerders zijn niet tot verkoopen genegen. Men noteert St. Petersburg Y C in loco 58 s. 9 d. tot 59 s.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 12 October. De Hanoversche kof Godfried August, kapt. Habben, van Bergen met stokvisch naar Antwerpen, is, na aangezeild te zijn, bij de Goeree gestrand en zal geheel weg zijn. (zijnde dit het schip, in onze laatstvoorgaande gemeld.

GOTHENBURG, 8 Okt. Het schip Victor, kapt. Parrow van Dantzig met Tarwe naar Holland, is in het Kattegat gezonken, doch het volk gered.

UITGEZEILD:

HELVOET, 12 Okt. J. Meijer, Powhatan, New-York. - G. E. Hofker, Bachus, Odessa. - S. Dra[illegible]o, San Francesco, Constantinopel. - J. H. de Weerd, Willem, id. - L. den Breems, Ardiena, Bilbao.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

AKYAB, Harmone, Lagus: 4946 b. Rijst, van Beek en Jurjans.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 5en Sept., op 13° 20' Z. Br., 9° W. L. Caroline Agnes, kapt. Morris, v. Batavia n. Rotterdam.

Den 24en Sept., 24/m. bewesten Trafalgar, Piet Hein, kapt. Meijer, v. Amsterdam n. Triest.

Den 24en September, op 41° N. Br., 69° W. L. Adrianus en Willem, kapt. Scheeve, v. Amsterdam n. Newjork; met verlies der fokkemast.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Oktober in lading naar:

Keulen	A. Muske, Geertruid.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Manheim	P. C. Vonk, Frederich Laue.
Urdingen & Ruhort	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Mainz.	J. Leijdekker, Mainz No. 7.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	J. G. Fenster, Mein Vergnügen.

AMSTERDAM, 13 Okt. vertrokken:

Duisburg	J. Hespe, Niederrein No. 8.
Weesel	E. F. Beijer, de Hoop.

Rijnhoogte. KEULEN 11 Okt. 7 vt. 10½ dm.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.